

Dolenjski list

Tednik okrajev Črnomelj, Kočevje in Novo mesto

Lastniki in izdajatelj: Okrajni odbori SZDL Črnomelj, Kočevje in Novo mesto. — Izhaja vsak petek. — Uredniški odbor. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 25. — Poštni predal 33. — Telefon uredništva in uprave 127. — Tekoči račun pri Mestni hranilnici v Novem mestu 616-H-T-24. — Letna naročnina 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din. — Tiskarna Slovenskega poročevalca v Ljubljani.

To in ono

POMOČ AMERIKE BOMO PORABILI ZA NAKUP PŠENICE

Pred kratkim so ZDA odobrile 9 milijonov dolarjev, kot del redne pomoči za ekonomsko leto 1954-55. Za ta denar bo Jugoslavija kupila pšenico, ki bo že do konca tega meseca pripeljana v našo državo.

AKTIVNOST ZUNANJE TRGOVINE V SEPTEMBRU

Po dveh in pol letih je naša zunanja trgovina letos v septembru pokazala aktivno mesečno bilanco. Po podatkih je znašala vrednost našega izvoza v septembru 6 milijard in 300 milijonov din, uvoz pa okoli 6 milijard din. Lanj v istem mesecu je znašala vrednost izvoza 4 milijarde 950 milijonov din, vrednost uvoza pa 7 milijard 527 milijonov din.

PROTI UPORABI ATOMSKEGA OROŽJA

Prebivalci japonskega mesta Hirošima, ki so bili ob koncu druge svetovne vojne prvi deležni »blagodati« atomske bombe, so poslali sekretariatu Organizacije združenih narodov spomenico, v kateri zahtevajo, da se atomsko orožje postavi izven zakona. Spomenico je podpisalo blizu 900.000 prebivalcev tega mesta.

PROIZVODJA MOTORJEV ZA MOTOCIKLE

Tovarna motorjev v Zagrebu bo prihodnje leto izdelala 5.000 motorjev za motocykle. Doslej je ta tovarna izdelala 3.000 bencinskih motorjev. V načrtu ima še proizvodnjo bencinskih motorjev jakosti 3 do 4 konjske moči. Ti motorji bodo uporabljeni za kmetijstvo, gradbeništvo in obrt ter za pogon manjših električnih central, pa tudi motornih čolnov itd.

ŠIROKO POLJE DELA ŽENSKIH DRUŠTEV V NOVOMEŠKEM OKRAJU

Po opustitvi organizacij AFZ, mnoge žene niso našle prave vsebine političnega dela na terenu. Tako je bilo ugodno pomurjeno na okrajni konferenci zveze ženskih društev v Novem mestu 17. oktobra, katere so se udeležili poleg delegatke iz posameznih občin tudi predsednica zveze ženskih društev Slovenije Angelca Oček ter predstavniki političnih organizacij, ljudske prosvete in zdravstvenih ustanov.

V referatu na konferenci je Ema Musarjeva nakazala današnji politični položaj doma in v svetu ter v zvezi s tem naloge žena. Utrjevanje pogojev za socialistične odnose v družbi, za socialistično moralo in socialistično gospodarjenje za dobrinami, utrjevanje organov delavskega samoupravljanja, jačanje družbene kontrole v vseh področjih, borba proti zaostalosti in za pravo mesto žene v socialistični družbi, to je široko polje dela za sleherno napredno ženo, vse to pa v okviru SZDL.

Poučen je bil referat Danice Mediceve o problemih in stanju prehrane na Dolenjskem, ki ga bomo objavili v posebnem članku. Za nepravilni sestav prehrane ni toliko krivo pomanjkanje, kot je krivo neznanje in zaostalost. Ugotovitve so pokazale, da je naša prehrana premalo raznolika. Dočim je v sestavi hrane preveč maščob, krompirja, kruha in moke, je pa prav občutno

Kot smo kratko poročali že zanjdič, je okrajni odbor SZDL Novo mesto na svoji seji sklenil pričeti s pripravami za obne zbere in volitve novih odborov v organizacijah SZDL, ki bodo predvidoma zaključene do 15. decembra. Prav tako kot v novomeškem, bodo pričeli te dni s pripravami za letne občne zbere osnovnih organizacij SZDL tudi v kočevskem in črnomeljskem okraju.

Za razliko od prejšnjih let, ko smo prepuščali pripravo in izvedbo občnih zborov in volitve odborov SZDL samo stariškim aktivistom, je potrebno letošnje priprave izpeljati na mnogo širši osnovi. Predvsem nam mora vsem biti jasno, da je Socialistična zveza delovnih ljudi naša temeljna politična organizacija, ki združuje prav vse zavedne državljane in v kateri je mesto za vsakega delovnega človeka — zavestnega graditelja socializma. Najprej je treba pregledati število članstva in dosledno vztrajati na načelu, da ne more biti član druge organizacije ali društva v naši družbeni skupnosti, niče, ki ni poprej član naše osnovne politične organizacije.

Mnoge organizacije in društva, kot so gasilska in druga, potem lovske družine, RK, Partizan, organizacije ZB, VVI ter ostala, so vstopila v članstvo SZDL kolektivno. Vse te organizacije, vsa društva so dolžna sodelovati pri pripravah in izvedbi občnih zborov ter volitvah odborov, na kar še posebej opozarjamo vsa okrajna vodstva teh organizacij in društev, ki naj na to opozore vse podreje-

tega dela je naloga SZDL. Mimo razprave na sestanku SZDL ne more razgovor o delu splošne kmetijske zadruge, o razmerah, težavah in uspehih državnih in zadrugnih posestev, o delovanju ostalih ljudskih organizacij in društev. V okvir razprave o družbenem planu spada razgovor o rednem ali nerednem plačevanju davčnin in drugih obveznosti, v razpravo o podjetjih razgovor o delavskem samoupravljanju, o storilnosti, stopnji socialistične zavesti v kolektivih in podobnem. Med vprašanji socialnega značaja je potrebno pogledati, ali je kdo v kraju ali občini, ki prejema neupravičeno podporo ali pokojnino ter druge prispevke družbe, obenem pa tudi, če je kdo, ki je pomoči potreben, pa je ne dobi.

Ob sodelovanju vseh kolektivnih in posameznih članov SZDL ne bo težko izpeljati priprav na tako široki osnovi, kot je potrebno za tako politično organizacijo. Gradiva za razpravo na sestankih Socialistične zveze imamo več kot dovolj. Tu je vrsta zunanje političnih zadev v svetu, tu so več kot otipljivi uspehi nove Jugoslavije v mednarodni politiki in njene krepitve miru v svetu. (Balkanski pakt, zlom gospodarske blokade vzhodnih držav, dokončna rešitev tržanskega vprašanja, postopna odstranitev vseh napetosti z našimi meji, vedno krepkejša povezovanje z različnimi državami v svetu, ki spoštujejo našo neodvisnost, pri čemer ima veliko vlogo tudi SZDL, itd.) Potem so še razni gospodarski uspehi, napori in tudi neuspehi. Vse je potrebno obravnavati — od investicij zveznega, republiškega, okrajnega ali krajevnega značaja, pa do cen življenjskih potrebščin ter načinov uspešnejše borbe proti dvigovanju cen. Občinski odbori SZDL bodo dobili vse potrebne podatke o izvrševanju družbenega plana letos. Zraven tega ima še vsaka občina pa tudi vsa polna svojih lokalnih problemov, o katerih je potrebno razpravljati na sestankih SZDL. Pred nami je zrnsko izobraževalno delo, ki se je ponekod že začelo. Skrbeti za pravo vsebino in množičnost

se znatno razširili obratovanje. Letošnje povečano proizvodnjo so dosegli brez večjih investicij. Poleg vseh vrst kremenčevega peska izkoriščajo sedaj še razne vrste glin, ki jih pridobivajo v Rituju v Suhli krajini in pri Smolenji vasi, prav tako pa so začeli z izkoriščanjem posebne vrste kamna v mirenški dolini. Z izkoriščanjem vseh navedenih rudnin in z uspešnim prizadevanjem vsega kolektiva za čimboljšo kvaliteto, so znatno razširili krog svojih odjemalcev, ki jih imajo sedaj že po vsej državi, pa tudi inozemstvo se zanima za njihove produkte.

PRI »KREMENU« SO ŽE IZPOLNILI LETNI PLAN

Delovni kolektiv novomeškega podjetja »Kremen« je v nedeljo 17. okt. praznovalo leto delovno zmago: izpolnitev letne proizvodne obveze za letošnje leto! Zadnje tone peska od predvidene količine za letošnje leto so izločili in odpremlili 14. oktobra popoldne.

Ta delovna zmag »Kremen« je še toliko pomembnejša, ker je bila letošnja obveza znatno večja od lanske ter bodo do konca leta lahko presegli letošnje obveze za približno 50 odstotkov. Obenem s količino so presegli tudi predvideni dobiček. S to delovno zmago se je delovni kolektiv »Kremen« uvrstil med najboljše kolektive v novomeškem okraju. Predčasno izpolnitev letne obveze so pri podjetju dosegli predvsem z boljšo organizacijo dela in razširjenim izkoriščanjem peska, zlasti pa z večjo storilnostjo.

Podjetje »Kremen« se naglo širi. Dočim so lani zaposlovali povprečno 150 delavcev, jih zaposlujejo zdaj že 300. Z investicijami, ki so jih dobili iz fonda pomoči zaostajim krajem, bodo lahko v prihodnjih letih uvrstili med najboljše kolektive v novomeškem okraju. Predčasno izpolnitev letne obveze so pri podjetju dosegli predvsem z boljšo organizacijo dela in razširjenim izkoriščanjem peska, zlasti pa z večjo storilnostjo.

Dejavnost in razgibanost naših podeželskih kulturno-umetniških društev tako napreduje, da so z dneva v dan večje tudi organizacijske in materialne zahteve.

Delo igralskih druščin, pevskih zborov in ostalih kulturnih sekcij je posebno v zadnjih letih zelo pomembno in plodovito. K temu uspehom je pripomogla vsekakor vztrajnost in volja naših kulturno-prosvetnih delavcev ter kmečke mladine. V okraju je 54 delavnih igralskih druščin, dvoran, oziroma odrov, na katerih se lahko igra in izvaja razne kulturne programe, pa je le 20. Ostale igralske družine si morajo urejati zasedne odre. Dohodek teh prireditev je pa tako malenkosten, da komaj krije glavne stroške za predstave.

Na koncu plodne konference so delegatke izvolile okrajni odbor zveze ženskih društev. Za predsednico je bila izvoljena Ema Musar, za tajnico pa Martina Petrič. Prav tako so izvolile tudi odbor okrajnega Gospodinjkega centra.

Vreme

za čas od 23. do 31. oktobra. Nestalno vreme s pogostimi padavinami. Včasih bo nepretrgoma nekaj dni deževalo. Sneg ponekod skoraj do nižin. V začetku novembra se bo vreme zboljšalo.

ko razširiti organizacij SZDL, sam občni zbor, oziroma volitve odbora pa bodo s svojo pravilno tehnično pripravo samo svečan akt in množična manifestacija naprednih sil za nadaljnje uresničevanje ciljev in nalog SZDL. Letošnji občni zbori z volitvami naj bodo velik korak za novo poglobitev in razširitev naše vseljidske organizacije — Socialistične zveze.

Doraščajoča mladina ima polno škodljivcev, ki jo hočejo pokvariti. Ker so ti škodljivci zelo močni, in ker naša družba še nima popolne moči, da jih zatre, moramo na vse načine in nenehno tudi sami poizkušati, da jih čimbolj onespodobimo in kolikor mogoče preprečimo vpliv, ki ga imajo na mladino.

Podlistek v Slovenskem poročevalcu je lep in za starejše ljudi primeren. Nikakor pa ni primeren za mladino. Morda bi se dalo ustrežiti obema s podlistkom, ki bi bil privlačen in napet, pa za mladino vendar ne škodljiv. Se pred kratkim je tako sodbo izrekel podjetij-

PROSLAVA 35-OBLETNICE SKOJ V NOVEM MESTU

Mestni komite Ljudske mladine Slovenije v Novem mestu je v sredo 13. oktobra popoldne priredil v Domu ljudske prosvete lepo proslavo v počastitev 35-letnice ustanovitve Saveza komunistične omladine Jugoslavije — Skoja in njegove herojske poti skozi 35 letno zgodovino naših narodov. Na liste te zgodovine je Skoj vpisal bleščeče strani — strani borbe v nekdanji Jugoslaviji, pot skozi

revolucijo v zmago in socialistično Slovenijo v Novem mestu je v sredo 13. oktobra popoldne priredil v Domu ljudske prosvete lepo proslavo v počastitev 35-letnice ustanovitve Saveza komunistične omladine Jugoslavije — Skoja in njegove herojske poti skozi 35 letno zgodovino naših narodov. Na liste te zgodovine je Skoj vpisal bleščeče strani — strani borbe v nekdanji Jugoslaviji, pot skozi

KULturna DRUŠTVA SESTAVLJAJO LETNE PRORAČUNE

Proračune pregledali in jih predložili ljudskemu odboru v odobritev. Zelo dobre proračune so sestavila društva v Zuzemberku, Stopičah, Trebnjem, Sentjerneju itd. Iz proračunov je razvidno, da društva najbolj izarejo odri in knjižnice. Ponekod so občine že v lanskem letu razumele potrebo novih knjig in so stavile ljudske knjižnice v svoji proračun.

Okrajni odbor ljudske prosvete je na podlagi društvenih proračunov materialno ali denarno podpri najbolj delavna kulturna društva. V tem poslovnem letu je že obdaril ljudske knjižnice s knjigami v vrednosti nad 100.000 dinarjev. Društvom Otočec, Trebelno, Ajdovec in še nekaterim je pomagala urediti odre, jim podelil oderske zavese itd. Društvom Novo mesto, Dvor in Mokronog je dal kipe maršala Tita. S kinopredstavami nudi kmečkemu ljudstvu zdravo, veselo in vzgojno razvedrilo. V zimskih mesecih pa bo spet prirejal predavanja ljudske univerze, zimске kmetijske tečaje in gospodinjске šole in tečaje.

Se z večjo pripravljenostjo naših vaških organizacij in društev bo kulturno izobraževalno delo dobivalo vedno večjo vrednost, naše doljske vasi bodo dobile nov lik, izobrazba ljudi se bo stopnjevala in utrjevala socialistično zavest.

A. Z.

Prav bi bilo, da bi vodstva šol poostrija prepovedi obiska kino predstav, hkrati pa zahtevala od kino podjetij, da bi pe in poučne mladinske filme, če časa do časa vrtili tudi le-Pamejni starši naj bi se temu pridruživili in prepričan sem, da bi ne bilo brez uspeha.

Alkohol je tretji sovražnik naše mladine. Zlasti kmečki starši veliko greše, ko dajejo otrokom alkoholne pijače. Pogostjo so primeri, da otrok zajtrkuje namesto mleka in kave — žganje ali vino! Posledica tega je skrajno slab uspeh v šoli — in tudi uspehi — kasneje v življenju. Naravnost gnusna je navada tako v mestu kakor tudi na kmetih, da vodijo starši otroke v gostilne, kjer sede v zatohlih, smrdečih gostilniških sobah po celem popoldnevu in poslušajo razne neprimerne pogovore starejših, njih kvante in preklinjanje.

Prvenstveno bi se morali starši sami zavedati kvarnih posledic tega. Če pa se ne, je treba pač z drugačnim posegom doseči, da se to že enkrat prepreči. Ne le šole, marveč vse organizacije, ki se kakorkoli bavijo z vzgojo mladine, morajo nemudoma poseči vmes in preprečiti še večje zlo. Ostro je treba nastopiti in neusmiljeno kaznovati taka dejanja, posebno še starše, ki dajejo otrokom zjutraj alkohol. Nujno je treba doseči, da se bo v Novem mestu kmalpreje ustanovila brezalkoholna restavracija in zajtrkovalnica. To je važno tudi za marsikaterega odraslega človeka, ki mu ni za alkohol.

revolucijo v zmago in socialistično Slovenijo v Novem mestu je v sredo 13. oktobra popoldne priredil v Domu ljudske prosvete lepo proslavo v počastitev 35-letnice ustanovitve Saveza komunistične omladine Jugoslavije — Skoja in njegove herojske poti skozi 35 letno zgodovino naših narodov. Na liste te zgodovine je Skoj vpisal bleščeče strani — strani borbe v nekdanji Jugoslaviji, pot skozi

Prav bi bilo, da bi vodstva šol poostrija prepovedi obiska kino predstav, hkrati pa zahtevala od kino podjetij, da bi pe in poučne mladinske filme, če časa do časa vrtili tudi le-Pamejni starši naj bi se temu pridruživili in prepričan sem, da bi ne bilo brez uspeha.

Alkohol je tretji sovražnik naše mladine. Zlasti kmečki starši veliko greše, ko dajejo otrokom alkoholne pijače. Pogostjo so primeri, da otrok zajtrkuje namesto mleka in kave — žganje ali vino! Posledica tega je skrajno slab uspeh v šoli — in tudi uspehi — kasneje v življenju. Naravnost gnusna je navada tako v mestu kakor tudi na kmetih, da vodijo starši otroke v gostilne, kjer sede v zatohlih, smrdečih gostilniških sobah po celem popoldnevu in poslušajo razne neprimerne pogovore starejših, njih kvante in preklinjanje.

V Novo mesto pride Akademski pevski zbor

Ze danes opozarjamo Novomeščane na svojevrstni kulturni užitek 29. oktobra, na večer občinskega praznika. Klub dolenjskih visokošolcev je kot svoj prispevek temu velikemu slavlju povabil v dolenjsko metropolo Akademski pevski zbor — 80 pevcev, visokošolcev. Mladi Akademski pod vodstvom priznanega glasbenega pedagoga in dirigenta Radvana Gobeč, pogosto nastopajo na naših odrih in so z uspehom predstavili našo pesem tudi že v tujini.

Gostje bodo nastopili samo dvakrat, zato si vsi ljubitelji naše pesmi preskrbite pravočasno vstopnice v predprodaji. Podrobnosti in uro obeh pevskih nastopov Akademskega pevskega zbora bodo pravočasno posredovali plakati.

Klub dolenjskih visokošolcev

Beograd, glavno mesto FLRJ, je 20. oktobra slavil 10. obletnico osvoboditve

Škodljivci doraščajoče mladine

Prav bi bilo, da bi vodstva šol poostrija prepovedi obiska kino predstav, hkrati pa zahtevala od kino podjetij, da bi pe in poučne mladinske filme, če časa do časa vrtili tudi le-Pamejni starši naj bi se temu pridruživili in prepričan sem, da bi ne bilo brez uspeha.

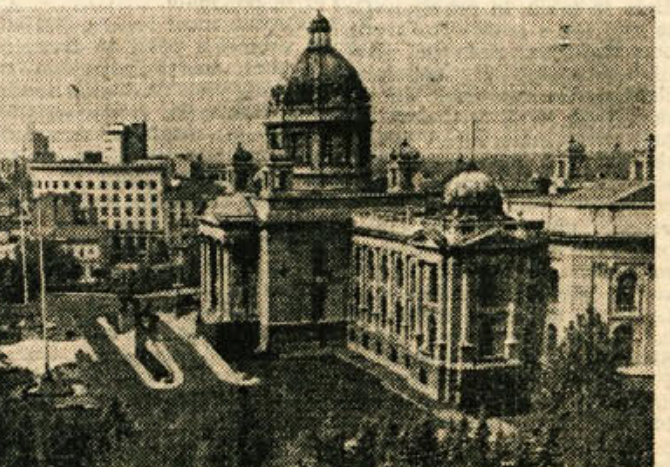
Alkohol je tretji sovražnik naše mladine. Zlasti kmečki starši veliko greše, ko dajejo otrokom alkoholne pijače. Pogostjo so primeri, da otrok zajtrkuje namesto mleka in kave — žganje ali vino! Posledica tega je skrajno slab uspeh v šoli — in tudi uspehi — kasneje v življenju. Naravnost gnusna je navada tako v mestu kakor tudi na kmetih, da vodijo starši otroke v gostilne, kjer sede v zatohlih, smrdečih gostilniških sobah po celem popoldnevu in poslušajo razne neprimerne pogovore starejših, njih kvante in preklinjanje.

Prvenstveno bi se morali starši sami zavedati kvarnih posledic tega. Če pa se ne, je treba pač z drugačnim posegom doseči, da se to že enkrat prepreči. Ne le šole, marveč vse organizacije, ki se kakorkoli bavijo z vzgojo mladine, morajo nemudoma poseči vmes in preprečiti še večje zlo. Ostro je treba nastopiti in neusmiljeno kaznovati taka dejanja, posebno še starše, ki dajejo otrokom zjutraj alkohol. Nujno je treba doseči, da se bo v Novem mestu kmalpreje ustanovila brezalkoholna restavracija in zajtrkovalnica. To je važno tudi za marsikaterega odraslega človeka, ki mu ni za alkohol.

Prav bi bilo, da bi vodstva šol poostrija prepovedi obiska kino predstav, hkrati pa zahtevala od kino podjetij, da bi pe in poučne mladinske filme, če časa do časa vrtili tudi le-Pamejni starši naj bi se temu pridruživili in prepričan sem, da bi ne bilo brez uspeha.

Alkohol je tretji sovražnik naše mladine. Zlasti kmečki starši veliko greše, ko dajejo otrokom alkoholne pijače. Pogostjo so primeri, da otrok zajtrkuje namesto mleka in kave — žganje ali vino! Posledica tega je skrajno slab uspeh v šoli — in tudi uspehi — kasneje v življenju. Naravnost gnusna je navada tako v mestu kakor tudi na kmetih, da vodijo starši otroke v gostilne, kjer sede v zatohlih, smrdečih gostilniških sobah po celem popoldnevu in poslušajo razne neprimerne pogovore starejših, njih kvante in preklinjanje.

Prvenstveno bi se morali starši sami zavedati kvarnih posledic tega. Če pa se ne, je treba pač z drugačnim posegom doseči, da se to že enkrat prepreči. Ne le šole, marveč vse organizacije, ki se kakorkoli bavijo z vzgojo mladine, morajo nemudoma poseči vmes in preprečiti še večje zlo. Ostro je treba nastopiti in neusmiljeno kaznovati taka dejanja, posebno še starše, ki dajejo otrokom zjutraj alkohol. Nujno je treba doseči, da se bo v Novem mestu kmalpreje ustanovila brezalkoholna restavracija in zajtrkovalnica. To je važno tudi za marsikaterega odraslega človeka, ki mu ni za alkohol.

Beograd, glavno mesto FLRJ, je 20. oktobra slavil 10. obletnico osvoboditve

Novo mesto slavi 29. oktobra drugič svoj občinski praznik

Po gotenski občini Uspele razstave rodovne živine

NAJKASNEJE V DVEH LETIH BO VSE ELEKTRIFICIRANO

Tako pravijo na občinskem ljudskem odboru v Gotni vasi, čeprav je njihova občina največja v Sloveniji, saj obsega 60 vasi in 8 zaselkov s približno 7.880 prebivalci. Vsa leta posvečajo veliko skrb elektriki, ki si jo ljudje zelo žele. Malo je takih, ki pravijo: »Če je moj oče s petrolejko svetil, bom pa še jaz.« Zato tudi marljivo pomagajo pri napeljavah električnega omrežja. Naredi skoraj vse sami, prispevajo pa tudi precej materiala. V gotenski občini je imelo precej vasi elektriko že pred vojno, posebno okoliške vasi Novega mesta, vendar jih je veliko ostalo brez razsvetljave. Po vojni pa so jo dobile že mnoge: Bircna vas in številne okoliške vasi. Letos je zasvetila električna luč v vajah: Krka, Veliki Slatnik, Potovrh, Hrušica in Pangercgrm. V Podgraškem koncu bo letos elektrificiranih 10 vasi. Transformator je že postavljen, treba bo napeljati še omrežje. Tako je tudi na Dolzu. V pripravah je elektrifikacija Vrh. Škrjanč in Boričeva. Ostajajo še vasi Mali Podluben, Petane, Gor. Mraševo in Vrh. Tu bodo prihodnje leto začeli delati; če bo šlo vse po sreči, bodo dela tudi končali. Dalj kot dve leti pa se dela nikjer ne bodo zavlekla.

pešci preko. Če bo šlo tako naprej, bodo tudi vozovi kmalu ropotali po njem. Teh bo gotovo precej, posebno na tržne dni, saj je z desnega brega Krke, zlasti iz okolice Sentjerneje precej kmetov, ki redno vozijo napredaj v Novo mesto svoje prideleke, živino, prašice in tud. Izdelke domače obrti (lončevina, predpražniki in podobno).

Ceprav most še ni dograjen, je promet s pešci že živahen. Posebno šolskim otrokom se zdi imenitno, da lahko hodijo nad Krko. Ti grede večkrat na dan po mostu, seveda tudi brez potrebe. Veseli so, da ne bo več treba čakati na prevoz čez Krko. To je bilo zelo neprijetno in šolo so morali zamujati. Sedaj bodo te sitnosti v kraju. Novi most je res velika pridobitev za prebivalce na obeh straneh Krke. Tri občine imajo skrb za novim mostom: Trška gora, Gotna vas in Sentjerneje, čeprav si slednja preveč ne beli glave.

Most pri Rakovniku je že gotov. Naredili so ga s podobnimi sredstvi kot onega pri Otočcu: nekaj občina, nekaj dajo sami in krcpko primejo v roke, pa imajo. Tako bo tudi z mostom Stopiče—Težka voda. Drugače pa je z onim Regrča vas—Novo mesto. Ljudje se za ta most ne zanimajo, pa ne zato da, morda ni potreben, ali pa da ga ne bi.

Dve leti je sicer dolga doba, a z dobro voljo in medsebojno pomočjo se tudi mnogo naredi. Zato so prepričani, da bo v tem času vsa občina dobila elektriko. Tudi v najmanjših zaselkih bodo lahko koristno uporabili dolge zimске večere za izobraževanje. Električna pa jim bo tudi pomagala, da bodo lahko opravili najtežje dela: cepci in drugo težko orodje bo odšlo počasi v pokoj, ker se bo moralo umakniti stroju, ki ho olajšal človeku delo in ga tudi nadomestil.

TRIE OBRTNIŠKI TEČAJI V NOVM MESTU

Letošnje poletje so bili v Novem mestu kar trije obrtniški tečaji: tečaj za čevljarstvo, krojenje in risanje in krojenje krojačev moških oblek. Tečaj za krojačev moških oblek enak tečaj za krojačev ženskih oblek.

Vsi trije tečajji so izredno važni, predvsem pa je važen čevljarstvo, kateri je tedanja obrtniška oblast kljub temu, da je trinajsti čevljarjev zaradi vedno naraščajoče konkurence propadalo, izdala obrtno dovoljenje za čevljarstvo in ji dovolila veliko število povzročiteljev. Čevljarstvo, ki je bilo v 1949 organizirano v krojaški občini, se ni ustrela niti Bate, ker ji je kralja hrbenico politična desničarska stranka SLS in pozneje JZ, ki je imela kapital in ji ni bilo mar, če je zaradi tega kapljala, s katerim je omejena delavnica tudi lahko razpolagala, propadalo nekaj naprednih čevljarjev.

V takih razmerah pač nihče ni mislil na čevljarstvo pri krojačevih tečajji, kljub temu, da je kvalitativna čevljarstva pomočnikov obrtniškega združenja v Novem mestu ni omogočilo vse do konca druge svetovne vojne. Res je, da je med vojno propadla tvrdica Grlic & Comp. in da Batin izdelki niso več konkurirali novomeškim izdelkom, toda vojna razmera, pomankanje materiala, pa šikaniranje okupacijske oblasti, progomi, internacije, bombardiranja in podobno so spet zavrij vsako pošteno delo. Zato tudi tedaj ni bilo mogoče misliti na organizacijo tečajja.

Po vojni je tedanja skupno združenje obrtnikov v Novem mestu sicer pozikovalo organizirati za čevljarje pri krojačevih tečajji, vendar to iz raznih vzrokov ni uspelo. Pač pa sta bila v letih 1948 in 1949 organizirana krojaški in šiviljski krojni tečaj. Letos pa je Okrajni obrtni zbornik uspešno organiziral čevljarški tečaj in dva krojaška.

Čevljarški tečaj je vodil priznani strokovnjak v čevljarstvu Josip Steinman iz Ljubljane. Tečaj se je pričel 18. julija in je trajal do 4. septembra. Obiskovalo ga je 38 kandidatov, s katerimi je strokovni učitelj obravnaval nad 30 najnovejših vzorcev.

Obenem s čevljarškim se je bil pričel tudi tečaj za krojenje moških oblek. Tečajnikov je bilo zlasti samo 17. Ta tečaj je vodil strokovni učitelj Viljem Stanič, prav tako iz Ljubljane. Ker pa so tečajniki izrazili željo še za krojni tečaj ženskih oblek, t. j. damskih plaščev in kostimov, je tov. Stanič tečaj podaljšal. Pristopilo je še nekaj novih kandidatov in tako je ta tečaj obiskovalo skupno 36 tečajnikov. Tov. Stanič je praktično in teoretično obravnaval veliko število vzorcev po najnovejši modi, s čimer so bili tečajniki na moč zadovoljni. Vsi trije tečajji so bili v prostorih Vajenske šole v Novem mestu.

Tečajji, ki jih je organizirala novomeška Okrajna obrtna zbornica, so bili zelo potrebni, kajti po vojni čas je močno preumrli pogledi na obrt, ki bo kljub vsemu imela še vedno vodilno vlogo v našem gospodarstvu. Zato bo prirejanje enakih tečajev tudi v drugih obrtnih strokah ena glavnih nalog našega gospodarstva in prav posebno obrtno zbornice, ki je z organizacijo teh treh tečajev naredila v svojem obdobjem delovnem programu velik korak naprej.

Zivnorejski odseki kmetijskih združenj novomeškega okraja so v jeseni priredili tri uspele razstave rodovniške živine. Razstave so bile 26. sept. v Veliki Loki, 3. okt. v Sentjerneju in 9. okt. v Sentrupertu. Na teh razstavah so živinorejski odseki pokazali, da so na prvi pot in pokazali so sadove svojega kratkega dela. Razstave so bile prve od leta 1945 dalje. Uspele so tudi glede števila razstavljenih živine, razen v Veliki Loki, kjer je celodnevno deževje onemogočilo zadovoljiv prigon. Z ozirom na celotno število živine na teh področjih je število rodovniške živine še preniko in skrb živinorejskih odsekov za bodoče delo naj bo povečati število rodovniške živine z nakupom, oziroma z vzrejo mlade živine. Molznost krav, katere so bile pripeljane na razstave je v splošnem dobra. Najboljšo molznost po zunanjih znakih, kakor tudi po nepopolnih molznih zaključkih za letoš, so imele krave s področja KZ Skočjana. Pri nekaterih kravah je že nepopoln 9 mesečni zaključek nad 2000 litrov mleka, pri kravici, lasti Ivana Novšaka iz Skočjana pa že znaša 3460 litrov. Iz teh molznih zaključkov je razvidno, da imamo glede molznosti dober material, potrebno je krave samo izdatno in pravilno krmiti. Poleg izboljšanja prehrane živine je nujno tudi preskrbeti se boljše brike, ker je stanje bikov ravno pri tej živinorejskih odsekih še slabo. V živinorejski odseki letos je nabavili nekaj kakovostnih bikov kot n. pr. Skočjan, Sentrupert itd. Najslabša v pogledu nabave bikov je KZ Velika Loka, ki nima na svojem področju niti enega dobrega bika.

Glavna skrb živinorejskih odsekov pri bodočem delu morala biti prvenstveno nakup kakovostnih bikov z dobrim poteklom in skrb za izboljšanje prehrane živine. Živinorejci morajo povečati površine teljših, skrbeti za pravočasno košnja, pričeti s setvijo ozirnih in jarih krmnih rastlin in z gnojenjem travnikov. Dokler živinorejci ne bodo pričeli z rednim gnojenjem travnikov z gnojem in umetnimi gnojili, toliko časa ne smemo pričakovati vidnega izboljšanja proizvodnosti živine. Za gnojenje travnikov je letos lepa prilika, ker je cena umetnih gnojil zaradi regresa od strani države zelo nizka in so gnojila okrog 6 din za kilogram. Na razpolago je po ugodni ceni tudi Tomaževa žindra kot najbolj primerno in zaželjeno gnojilo za travnike.

Za razstavo v Veliki Loki je bilo prijavljenih 82 glav s področja kmetijskih združenj Veliki Gaber, Dobrič, Velika Loka in Trebnje. Zaradi dežja je bil dogon slab in je bilo pripeljano samo 40 glav in sicer 7 bikov, 25 krav in 8 telic. Kakovost prignane živine je bila dobra. Za II. razred so bili ocenjeni: 2 bika, 14 krav in 6 telic. Prvo nagrado za bika je prejela Zadrudna ekonomija Dobrič, za kravo Bukovec Jernej iz Velike Loke in za telico Slak Anton iz Knežje vasi. Izdanih je bilo 6 priznanj in sicer vsem lastnikom, kateri so prejeli prve nagrade, poleg tega pa za najboljšo razstavljenjo živino še Kmetijskogospodinski šoli Mala Loka, Antonu Leganu iz Kamnega potoka in Anji Juvanc iz Benečje. Nagrad je bilo razdeljenih v znesku 60.000 din.

Organizacija same razstave v Veliki Loki ni bila dobra. Sodelovanje članov živinorejskih odsekov pri pripravah je bilo zelo slabo in tudi dogon bi bil lahko boljši kljub deževju.

Za razstavo v Sentjerneju je bilo zanimanje prav dobro in je bila tudi razstava dobro organizirana. Pripravljeno je bilo za razstavo 92 glav, prignano ni bilo 5 glav iz opravilnih razlogov. Prilježano je bilo 13 bikov in bikcev, 51 krav in 15 telic. Po ocenah je bilo ocenjeno v II. razred 6 bikov, 25 krav in 7 telic. Razstavljenja živina je pasemsko in proizvodno dobre kakovosti. Pasemna priznanja sta prejela Kmetijsko posestvo Sentjerneje za najboljšega bika in telico ter Ivan Globevnik iz najboljšo kravo. Skupno je bilo razdeljenih 10 pismenih priznanj in razdeljeno za 130 tisoč din denarnih nagrad.

Zivinorejska razstava v Sentrupertu je bila združena z veliko kmetijsko razstavo. Na razstavi so sodelovali živinorejski odseki Sentrupert, Trebnje, Mirna in Mokronog. Prijavljeno je bilo 108 glav, pripeljano je bilo 101 glava. Organizacija razstave kakor tudi zanimanje živinorejcev je bilo odlično. Razstavo so obiskali tudi državni sekretar za gospodarstvo ing. Tepina, poslanec Niko Šilih, predsednik OLO Zupančič Viktor, predsednik gospodarskega sveta Vale Maks, predsednik OZZ Pirc Tone in ostali. Sam rezultat ocen je bil sledeč: v II. razred so bili ocenjeni 4 bika, 7 bikov pa v III. razred. Od krav sta bili ocenjeni v I. razred 2, v II. razred 10, v III. razred 59 glav. Od telic je bila ocenjena v II. razred 1, v III. razred 12 glav.

Prvo nagrado za bika je prejel Cugelj Franc iz Vrha, za kravo sta prejela prvo nagrado dva: Bogo Zgajnar iz Mirne in Anton Mikec iz Brinja. Komisija se ni mogla odločiti, kateremu naj podeli prvo nagrado in je bila rešitev glede skupne delitve prve nagrade najbolj pravilna. Prvo nagrado za telico je prejel Jože Jakl iz Sentruperta.

Kakovost razstavljenje živine je bila v pasemskem oziru slabša, ker meji na pasemsko mešano področje. Razstavljenje je bilo malo telic zaradi tega, ker živinorejski odseki delujejo šele od lanskega leta. Skupno je bilo razdeljeno za 180.000 din nagrad in večje število priznanj. Lične diplome sta prejela tudi živinorejski odsek Sentrupert in Mirna.

Da so razstave lepo uspele, imajo zasluge živinorejski odseki, ki so se dobro pripravili, kakor tudi okrajna zadrudna zveza in okrajni ljudski odbor, ki sta prispevala izdatne denarne prispevke za podelitev nagrad.

Ing. Lovko

DVOR PRAZNUJE

Dvor pri Žužemberku praznuje 26. oktobra svoj prvi občinski praznik — spomina na 26. oktober leta 1941, ko je bila blizu Brezove rebri ustanovljena novomeška četa. Četa je še isti dan odšla v Brezovo reber in ostala tam do konca oktobra. Komandir čete je bil Niko Šilih, komandir pa Jože Slak. Brezova reber je bila prva osvobodjena vas na Dolenskem.

ga gibanja pa je okupator pogljal v koncentracijska taborišča. Trinajst mož-internancev ni nikoli več videlo doma in družine.

Decembra 1942 so partizanski skupine napadle belogardistično postojanko v Ajdovcu in jo po nekaj urah rdeče borbe zavzele. Septembra 1943 je bila na Dvoru okrajna partijska konferenca, na kateri so izvolili delegate za kozevski zbor odposlancev. Konferenci je prisostvoval tudi tov. Kardelj. Isti mesec je bila na Dvoru okrajna konferenca Skoja.

V počastitev težkih, pa tako slavnih dni, bodo za občinski praznik odkrili spominski plošči — eno na Brezovi rebri, drugo pa na osnovni šoli na Dvoru, kjer je bila okrajna partijska konferenca.

F. J.

PET NOVIH MOSTOV

V občini Gotna vas je zelo živahna komunalna dejavnost. Popravili so precej poti, studencev, v matrikarskem domu je zasvetila električna luč. Imeli bodo kar pet novih mostov: na Rakovniku, pri Kovčaku na Hribu, v Regerč vasi, pri Otočcu in most, ki bo zvezal Stopiče s Težko vodo. Za vse te mostove je določil občinski ljudski odbor v svojem proračunu precejšnje zneske, ki so jih uporabili za nabavo razstreliva in plačilo strokovnjakov. Tudi cement je v pretežni večini preskrbel občina. Veliko so opravili ljudje, saj prostovoljna dela, ki so jih opravili pri gradnji mostov presežejo znesek, s katerim je pomagala občina. Most pri Otočcu gradi prav za prav občina Trška gora, vendar ga bodo uporabljali tudi prebivalci desnega brega Krke, ki spadajo v občino Gotna vas. Zato je gotenska občina prisločila na pomoč. V denarju je dala 100.000 din iz kmečkih gozdov je šlo nad 100 kubikov gradbenega lesa, kmetje so opravili za novi most tudi precej delovnih dni in voženj. Most je sedaj že toliko zgrajen, da grede lahko

Preprosto resnico, da naša zemlja brez gojja daje zelo skromen pridelek in da brez gnojenja ni niti vredno obdelovati polja, pozna pri nas že steherni kmet. Sestav zemlje je v naših dolenskih okrajih zelo različen. Imamo posočena, ilovnata in laporska tla, pa tudi prlilico in druge sestavine zemlje. Ker zemlja po večini ni raziskana, niti strokovnjaki ne morejo točno svetovati katero gnojilo najbolj ustreza tej ali oni nivi. Naš kmet ve, da je z umetnim gnojilom mogoče dvigniti donos, toda prav zaradi neznanja zemlje, poraba umetnih gnojil ni vedno tako donosna, kot bi bila lahko. Najboljše preizkušeno gnojilo je domači hlevski gnoj in gnojilca, toda prav teh dveh gnojil gre pri nas zelo veliko in nič zaradi neurejenih gnojilšč in gnojilnih jam. To velja posebno za Belo krajino, pa tudi v novomeškem okraju ni veliko bolje.

Za nekaj let po vojni belokrajnski kmetje veliko razpravljajo o gradnji gnojilšč in gnojilnih jam. Zdi se jim škoda denarja za umetna gnojila, med tem ko jim dragocena gnojilca teče po cesti in se jim hlevski gnoj suši na soncu in vetru. V Beli krajini imamo namreč od skupnih 4500 kmečkih gospodarstev urejena gnojilšča samo 250 gospodarstev. Tako gre letno na stotine vagonov v nič prav tistega gnojila, ki ga belokrajnska zemlja najbolj potrebuje. Poleg tega imajo neurejena gnojilšča negativno postavko v pogledu zdravstvenosti in kulturne ravni podeželja. Skratka, kot prvo nalogo pri dviganju kmetijstva v Beli krajini je potrebno začeti načrtno reševati to vprašanje, kajti tudi te ne bodo dobro rodile brez zadostne pogojitve.

Okrajna zadrudna zveza v Crnomlju ima izdelan stroškovnik za gradnjo gnojilšč in gnojilšča za povprečno 6 glav živine. Po tem predračunu bi stala taka gradnja okoli 135.000 din, od tega samo gradivo blizu 100.000 din. To je pa znesek, ki ga belokrajnsko kmečko gospodarstvo ne prenese v enem ali dveh letih. Tu je potrebna pomoč v kreditu ali regresu na gradivo, zlasti cement in betonsko železo. Predvidevajo, da bi bilo potrebno za vsak gnojilšč z gnojno jamo za 6 glav živine, vsaj 80.000 din kredita ali regresa, računajo pri tem, da bi vsak gospodaršč sam prispeval z delom, vožnjami in morebitnim gradivom, najmanj 35.000 din. Če vzamemo v poštev kot nujno, da bi bilo potrebno z ozirom na važnost tega problema, zgraditi in urediti v Beli krajini vsaj 3500 gnojilšč in gnojilnih jam, potem bi bilo po gornjem računu potrebno 280 milijonov kredita ali regresa za rešitev tega pretežega problema Bele krajine. Ker iz čisto preprostih računov in dejanske možnosti ni mogoče računati, da bi vsih 3500 gnojilšč zgradili v enem letu, pač pa bi bilo potrebno to delo izvesti vsaj tri leta, potem ta vsota niti ne predstavlja tako nemogoče stvari.

Potrebno je poudariti, da ni še denar, naložen v te gradnje, kaj hitro obrestoval. Pri tem pa ne smemo prezreti tudi zdravstvenih higienskih nalogi teh investicij. Z zgraditvijo gnojilšč in gnojilnih jam bi

V PROŠNJI NA MARŠALA TITA SE JE NALAGAL

Ni malo primerov, ko se naši državljani obrnejo pisмено v raznih osebnih in drugih zadevah neposredno na Kabinet maršala Tita. Take neposredne prošnje so sicer dovoljene in Kabinet predsednika republike tudi odgovori na vsako preko republiknih in okrajnih organov, toda povečini so neosnovane. Kabinet namreč ne razpolaga z nobenimi fondy, iz katerih bi lahko dajal pomoč temu ali onemu, ki se obrne na njega, ker vse take stvari se rešujejo pri nas na okrajih ali pri republiknih organih, mimo njih pa v nobenem primeru ne. Vse obsebe pa je vredno, da se posamezniki v takih prošnjah ali pritožbah nesramno lažejo, kot je to storil posestnik Ivan Volf iz Stare lipe pri Vinici v Beli krajini. Med drugim je v prošnji navedel to-le:

...Doma sem iz Bele krajine, po poklicu kmet in zaveden državljan. Med narodnoosvobodilno borbo sem bil štiri leta med partizani, dvakrat sem bil ranjen in bil nazadnje še pol leta v nemškem ujetništvu. Ko sem se vrnil domov, sem se z vsemi silami lotil dela in si postavil porušeni dom. Otroci in žena, ki so se zatekli k sosedom, so se vrnili domov in v novi domovini smo na novo živeli lepo svobodno življenje. Zdjaj teče že deveto leto po vojni in rane, ki jih je zadala so se že zacelile, ostal je le spomin na trpljenje. Komaj sem dobro zaživel, me je zadela velika nesreča. Ze po vojni z velikim trdom zgrajena hiša, hlev in skedenj mi je pred kratkim uničil požar. Mene ni bilo doma in ženi v kuhinji se je vnela mast, bilo je vetrovno in zgorelo je vse stanovanje, živina, hrana in vse imetje. Imam pet otrok, ki jih nimam s čim prehraniti niti nimajo kje stanovati.

Na koncu pisma še potarna z ubogimi otroci brez kruha in

doma ter trka na maršalovo usmiljenje.

Moramo reči, lepo sestavljena prošnja, ki mora človeka ganiti. Toda, kako je z njegovimi navedbami v prošnji, pa je druga stvar. Tisti sovaščani in prebivalci sosednih vasi, ki Volfa dobro poznajo, dobro vedo kako je z njim in na katerem koncu je revež. Da pa bodo to vedeli tudi drugi, bomo navedli resnične podatke o njem.

Ivan Volf je posestnik s 14 hektari zemlje in to v Stari lipi, kjer zemlja ni slaba. Redi tri glave živine. V času okupacije ni bil niti en dan v NOV niti ni bil ranjen ali v nemškem ujetništvu, prav tako ni sodeloval z OF. Njegovo posestvo je skrajno zanemarjeno zaradi slabega gospodarjenja. Popolnoma izmišljeno je tudi, da mu je požar uničil hišo in gospodarska poslopja. Res pa je, da mu vse to razpada, del hleva pa je sam poznil pokuril za drva, čeprav ima živino in gozd. V resnici ima pet otrok, od katerih je eden zaposlen pri gradnji šole na Vinici. Volf se za posestvo ne zanima, pa tudi drugo delo mu ne diši.

Kolkor je vsaka lahka vredna solde, je taka na najvišje mesto vredna še prav posebno stroge sodbe. Vsakdo ve, da ima naš dragi voditelj več kot dovojlj skrb, da tako uspešno vodi državno skozl vse ovire in napore, potem pa naj se bavi še s takimi osebnimi zadevami, ki so povrh tega zabeležene s 100% lažmi. Mislimo, da bi morale tudi v tem pogledu več storiti naše množične organizacije in poljanjskati državljaniom kam naj se obrnejo, kadar so res potrebni pomoči. Tisti, ki je pri nas potreben socialne podpore, bo tudi dobil, za malomarnost, lažnivce in lenuhe pa za enkrat še nimamo fondov in ga prav gotovo nima nobena država na svetu.

Zadnje čase veliko govorimo in razpravljamo o cenah, zlasti o nespravilnem dvigovanju cen. Da kritična potrošnikov zaradi različnih cen enakih predmetov ni čisto brez osnove, naj služi kot dokaz tudi tale resnični primer:

Bonbone »Mentola« prodajajo povsod na drobno po 280 din kg. Izjema je v tem primeru menda le poslovalnica Splošnega trgovskega podjetja Crnomelj v Kotu pri Semiču. Tam jih prodajajo kar po 350 din. Najbrž zato, ker imajo postajo oddaljeno od poslovalnice le kakih 150 metrov.

Sicer pa kaže, da je Splošno trgovsko podjetje v Crnomlju nekak izjema med trgovskimi podjetji. V vseh poslovalnicah v Crnomlju ima blago v izločbah brez cen. — Podobnega primera ne najdeti nikjer. Čudno je, da tega ne vidi novo imenovana trgovska inspekcija pri OLO Crnomelj. Morda pa nima nobene moči proti temu trgovskemu podjetju, saj je šla tudi zadnja uredba o reorganizaciji trgovin mimo podjetja, ne da bi se ga dotaknila. Pa ina podjetje precej poslovalnic, med katerimi ima prav gotovo katera pomože za osamosvojitve.

MIMOGREDE

Mlada mati je svojega prvorojenca prvič stnila k sebi. Brezmejna sreča jo je prevzemala in nežen poljub je prtilimna od otrokova lica.

Otroška negovalka je bila takih prizorov vajena. V svojem življenju pa je videla toliko ljubezni kot brezbriznosti od otrok, da je to vložila v besede: »Toliko ljubezni kot jo v tej uri čuhte Vi do otroka, bi moral vsak otrok čuhtiti vse življenje od svojih staršev.«

Kdo ve, je takrat mati razumela te besede, ali ni morda negovalki takrat celo zamerila strogega nauka. Vendar se je njenih besed poznejša leta še velikokrat spominjala in so ji pomagale preko mnogih vzgojnih težav.

Ze takrat, ko je nekoliko razvjen Martinek uveljavljal svoje voljo s trmastim cepetanjem in valjanjem po tleh, je hotela zamenjati dobro besedo s pametno, a se je pravočasno spomnila, da ljubezen in dobra volja več zaležeta. Kadar sta v prav

Prav na mejl Novega mesta in Zabje vasi delavci gradbenega podjetja »Krika« so od spomlad kopilejo temelje, planirajo svet, postavljajo opaže in betonirajo ogrodja velikih modernih stavb. Tu gradi Okrajna zadrudna zveza Novo mesto veliko mehanično delavnico za vse vrste strojev.

Velike svetle delavnice, ali bolje — dvoranice Agroservis, bodo vse iz železobetona, tudi strešna konstrukcija in okenski okvirji. Glavne delavnice so bile že prejšnji teden zbetonirane do strehe, na tleh pa so vili iz železobetona tudi dele strešne konstrukcije, katere bodo sedaj s pomočjo posebnih priprav dvignili in namestili na betonske nosilce.

Dela pri gradnji tega obrata dobro napredujejo. Upravno podjetje Agroservis, ki je v Zabji vasi, ki je deloma že začelo obratovati, ima dobro pogoje, da se v bližnji prihodnosti razvije v velik sodoben obrat, kakršnega naše gospodarstvo sedaj zelo potrebuje. Za letoš predvidene nagradje pri tem podjetju bodo navzlic raznim težavam končane pravčasno.

Prav bi bilo, da bi začeli resno razmišljati, na kakšen način pomagati kmetovalcem v Beli krajini pri gradnji gnojilšč. Dosedanji način dajanja kreditov v ta namen, za mnoge ni bil sprejemljiv. Sodeč po številnih razpravah in ugi-banjih samih kmetovalcev pa tudi ljudskih odbornikov OLO odbora na sejah, so prizadeti pripravljeno zelo veliko storniti. Bilo bi prav, da bi tudi OLO v svojem proračunu sporedno s sredstvi za industrijski razvoj Bele krajine predvideval sredstva v ta namen.

NOV ZAKON O GOSPODARSKIH SODIŠČIH

27. septembra je začel veljati zakon o gospodarskih sodiščih, po katerem postanejo okrajne državne arbitraže okrajna gospodarska sodišča, republiške državne arbitraže višja gospodarska sodišča in glavna gospodarska arbitraža vrhovno gospodarsko sodišče. S tem zakonom pa je ukinjena zvezna državna arbitraža. Gospodarska sodišča bodo sedaj reševala spore gospodarskih in zadrudnih organizacij, ustanov s samostojnim financiranjem

Iz Črnomlja

Občinski ljudski odbor je oskrbel škropilce za škropljenje cest. Vendar je škropljenje v Crnomlju zelo neprijetna stvar, ker koleša škropilnice zelo roptajo. Zato bi bilo treba nabaviti gumijasta koleša in škropljenje bi potekalo v miru.

Vzgjajajmo z ljubeznijo

hudi napadih trme odpovedali, je pomagalo le nekaj kapelj vode za vrat matega poniglavčka, ki se je tega prav posebno bal.

Ko je rasel v prva leta predšolske dobe, je v njem vse bolj nastel čuden pojm lastnine. Ugrabil je igračo nek hudega slutečega solgarca, opeharil dekelce za njeno punčko, si lastil žogo, ki je priletela do njega. »Saj bo postal še tati! je nepremišljeno pripomnila neka soseda. Mati je spet pripravila palico, da Martineku izjibe to lastnost (in svojo jezo zaradi teh besed). A ljubezen je bila močnejša in z vztrajnim privarjanjem in dobrimi besedami je deček opustil tako prilastčanje tujih igrav.

»Čim večji so otroci, tem več je so skrbni z njihovi. To je spoznala tudi ta mati. »V šoli se je surovo obnašal, je nekje dan prinesel opomin in zverku v podpis. »Tako lepo sem ga učila, se trudila z njim, ga navajala le na dobro — a to je moj

uspehi! je postala malodušna. A, tudi tokrat je dober nauk in dobra beseda dosegla svoje. Mali šolar je med solzami obljubil, da ne bo nikoli več takšen. Do danes to svojo besedo držl.

In ko se je v naslednjih letih kopičilo njeno delo, ter sta ji razen Martineka rasla v življenje še hčerka in drugi sin, je mnogokrat dvignila roko nad atroci, da jih za večje ali manjše prekrške fizično kaznuje. Ljubezen pa je bila pogosto močnejša in roka je omahnila, ne da bi udarila.

»Besede negovalke so mi vsa leta blede pred očmi. Vzgjajajmo z ljubeznijo in požrtvovalnostjo ter veliko mero samoprežovanja — to je moje vodilo, ki je naredilo iz mojih otrok pridne, samozavestne in odkrite mlade ljudi, ki so jih njihov oče, vzgojitelj in znanec, predvsem za jaz srčno veselil.« je dejala mati, ki jo ljubezen do otrok vodil v pravo vzgojno smer.

IZNANAJNI KRAJEVI

Topličani za Teden otroka

V Dol. Toplicah so prav lepo izpeljali Teden otroka. Zasluge ima predvsem Društvo prijateljev mladine, prosvetni delavci, pa tudi — topliški gostje. Najprej je Društvo prijateljev mladine uspešno izvedlo nabiralno akcijo, ki tako oskrbelo denarnih sredstev in nabralo tudi precej sadja za obdaritev predšolskih otrok na priveditvi, ki so ji dali ime Pozdrav jeseni. Nato so Topličani med tednom pripravili prireditve. Tako je prišlo v Toplice gostovav lutkovno gledališče iz Novega mesta. Prof. Dušan Modic, ki ga vodi, se je z veseljem odzval povabilu. Nastopilo je iz igrice Janko in Metka v enem popoldnevni dvakrat: za predšolske in za šolske otroke. Prireditve Pozdrav jeseni je bila zaradi slabega vremena šele v nedeljo popoldne. Stirideset predšolskih otrok je s harmoniko prišlo na lepo okrašen zdraviliški vrt, kjer jim je jesen razdelila svoje darove: sadje, kekse in druge slaščice.

Posebno skrb pa so Topličani posvetili roditeljskemu sestanku. Bil je v nedeljo popoldne. Zanj so pripravili bogat program. O pomenu Teda otroka je v uvodu spregovorila ravnateljica nižje gimnazije Črna Fanika. Nato je imela referat o vzgoji otrok učiteljica Cirila Novinec. Sledilo je predavanje prof. Dobovška o vplivu telesne vzgoje na mladino. Zanimivo pre-

davanje so spremljale še skioptične slike. Komandir LM poročnik Krebelj Jože je govoril o prometu in nesrečah, ki nastajajo zaradi otrok. Predsednik občinskega sveta za prosveto in kulturo Henigman Pepca je imela referat o družbenem upravljanju šol in poročala o delu občinskega sveta za prosveto in kulturo. Starši, bilo jih je 82, so z zanimanjem prisostvovali celotnemu programu in sodelovali v razgovoru. Na tem sestanku so izvolili že tudi zastopnike staršev za šolski svet.

Novice iz Velikega Gabra

S koloradskim hroščem smo za letos opravili. Zadnje ličinke so se pojavile še koncem avgusta in v začetku septembra. Izkusnje so pokazale, da je škropljenje še najbolj učinkovito. Kmetje se prito-

žujejo, da je škropivo pantankan navzlic regresi še vedno drago. Prašenje s pantankanom zanesljivo uniči vse ličinke, ki kak starejši hrošč preživi prašenje in še to redko kdaj. Zaradi nerednega zatiranja koloradskega hrošča je bilo pri nas nekaj prijavi in vsi ti posamezniki bodo kaznovani. Prihodnje leto se bo potrebno še bolj živo oprijeti te borbe proti temu škodljivcu, da ga bomo vsaj omejili, če že ne zatrli.

Uspel roditeljski sestanek v Metliki

Na dobro obiskanem roditeljskem sestanku, ki ga je sklicoval vodstvo tukajšnje gimnazije, so se starši in vzgojitelji pogovorili in pretresli celo vrsto vzgojnih problemov, ki naj dijakom zagotovo nemoteno in uspešno šolanje. Zlasti je starše otrok, ki so precej oddaljeni od šole, skrbela prenapolnjenost v dijaškem domu. Dom, ki lahko sprejme 50 dijakov, je namreč že napolnjen, in sicer so v njem v glavnem srote padlih borcev. Na sprejem čaka trenutno še 26 dijakov. Dokler ne uredi v dijaškem domu še dve sobi na podstrešju, kamor bodo namestili garderobo, spodaj pa s tem pridobilo dve spalnici, bodo starši skušali najti za svoje otroke stanovanje v mestu, hrano pa bi ti dijaki dobivali v dijaškem domu.

Na nedavni seji prostovoljnega gasilskega društva je bilo sklenjeno, da je treba čimprej zgraditi poleg gasilske doma stolp za sušenje cevi. Ta sklep se je uresničil. Tudi za gradnjo postaje je že vse pripravljeno in komaj čakamo, da bomo pričeli z delom.

Ker je ta roditeljski sestanek padel v Teden otroka in v Teden muzejev, je staršem prav nazorno spregovorila o zdravstvenovzgojnih problemih dijakov prof. Zora Herakovič, medtem ko je prof. Jože Dular starše seznanil s pomenu Teda muzejev in zaščitne kulturnih spomenikov.

Skoraj vsa razpoložljiva delovna sila, zlasti pa mladina, je sedaj zaposlena pri gradnji avtoceste. Večji kmetje, ki ne potrebujejo tujo delovno silo za poljska dela, jo zaradi tega kar težko dobijo. Zasluzek na cesti je pač stalen, poleg tega pa so vsi socialno za- varovani za vsak primer.

Z roditeljskega sestanka v Sušju

V osnovni šoli v Sušju pri Ribnici je bil v nedeljo 10. oktobra prvi roditeljski sestanek v tem šolskem letu. Roditeljskega sestanka se je udeležilo okrog 30 staršev otrok, ki obiskujejo to šolo. Sestanek je odprl upravitelj šole tov. Grebenc. V daljšem referatu je razvil lepe misli v zvezi Teda otroka. Nato so obravnavali vprašanje vzgoje otrok na konkretnih primerih. Učiteljstvo ima na tej šoli precej težko delo zaradi pomanjkanja učnih prostorov. V eni učilnici sta po dva razreda skupaj. Pri obravnavanju posameznih šolskih stvari, ki slabo dojemajo učno snov, se je pokazalo, da so tega deloma krivi tudi starši, ki nudijo otroku premalo pomoči pri učenju. Tako vse breme pade na učitelja. O vseh teh vprašanjih so v razpravi sodelovali navzoči starši. Roditeljski sestanki naj bi bili še večkrat, saj bodo v največjo korist tako staršem, učiteljstvu in šoloobremenim otrokom. Sklep staršev na tem sestanku, da bodo poslej bolj skrbeli za vzgojo svojih otrok, je pokazal že prvi uspeh tega sestanka.

Pojasnilo

Na vest v našem listu pod naslovom »Ubil ga je.« ki je bila objavljena v 38. številki na strani 5, smo dobili iz merodajnega mesta sledeče pojasnilo:

Obtutela pokojnega Cvetka Hudčina je pokazala, da je pri njem nastopila smrt zaradi zadušitve z mesom in ne zaradi udarca s stolom po glavi.

V kleti se je obesila

V soboto popoldne 9. oktobra se je po Sodražici in okolici hitro raznesla vest, da se je Arko Karolina iz neznanih vzrokov obesila. Z možem sta se ves čas v zakonu dobro razumela. Usodnega popoldneva je nenadoma odšla iz hiše. Mož je mislil, da gre žena na polje. Ko je dolgo časa ni bilo nazaj, je šel v klet, misleč, da se morda tam mudi. Zgleda, da je ženo obešeno na vrvi in že mrtvo.

Pokojnica je bila stara okrog 50 let ter zapušta moža, ki si njene smrti, oziroma vzroka za nasilno smrt, ne zna tolažiti. Menda bo še najbolj verjetna sumnja, da je to storila v dušerni zmedenosti. Pokojnica je bila pri ljudeh zaradi mirnega značaja in delavnosti zelo priljubljena.

IZ METLIKE

Gradbena dela pri »Belo-kranjski, tovarni pletenin in zavese, lepo napredujejo. Ker pa je vedno krajši dan in ker se boje, da bi delo ne prehitela in zavrla zima, bo gradbeno podjetje Pionir delalo tudi v poznih večernih in zgodnjih jutranjih urah.

Isto podjetje je v začetku tega meseca pričelo graditi ob cesti proti kolodvoru tudi štiristanovniško hišo za uslužbence nove tovarne. Kakor tovarna tako mora biti tudi ta hiša do novega leta pod streho.

Osem kilogramov težkega soma je ujel na sotočju Kolpe in Lahinje metliški magister tov. Gojko Jug. Sicer ta teža ni kaj posebnega, saj sta pred dvema letoma dva ribiča v Kolpi ujela celo 52 kg težkega soma. Toda tu love to ribo le na črva in školjko, tov. Jug pa je ujel soma na blestivko in ga srečno privlekel na suho.

Za začetek letošnje trgatve je bil na okraju določen 13. oktober, vendar so zaradi deževja, ki je nastopilo zadnje dni in povzročilo, da je pričelo grodje pokati in gniti, začeli kmetje trgati že 11. oktobra. Tiste nestrpežne, ki so trgali že takoj po prvem oktobru, pa so popisali in bodo zaradi svoje nediscipliniranosti plačali globo.

Literarni večer v Metliki in Črnomlju

Dvajsetletnico izhajanja ljudske pravice je 13. oktobra proslavila tudi Metlika z literarnim večerom. Zbranim občinstvu je o razvoju in pomenu napredka tiska govoril tov. Maks Vilfan, nakar so s svojimi deli nastopili člani Društva slovenskih književnikov. Prvi je prebral nekaj svojih pesmi Peter Levce, ki se je poleg tega predstavil tudi z močno doživeto osebno liriko. Njegov tovariš Beno Zupančič je prebral prozo izšla s konji, nakar je recitiral svoje pesmi Cene Vipotnik. S prozo o našem morju je prišel na sceno pisatelj France Bevk zaključil zanimiv večer.

Slični literarni večer so imeli prejšnji dan tudi v Črnomlju, kjer je poleg gori imenovanih književnikov govoril o pomenu in nalogah naprednega tiska predsednik okrajne tovarne Zvonček. Literarni večer je poživil v svojo pesmijo črnomljski moški oktet.

Dober pridelek detelje in travnate krme boste imeli le, ako gnojite Thomasovo žlindro. Nabavite si jo lahko v KMETIJSKI ZADRU-GI - NOVO MESTO. Ne zamudite izredne prilike, ki se vam nudi prvik po vojni!

K-e

Na vest v našem listu pod naslovom »Ubil ga je.« ki je bila objavljena v 38. številki na strani 5, smo dobili iz merodajnega mesta sledeče pojasnilo:

Obtutela pokojnega Cvetka Hudčina je pokazala, da je pri njem nastopila smrt zaradi zadušitve z mesom in ne zaradi udarca s stolom po glavi.

V DOMOVINO JE PRIŠEL UMRET

V domovino je prišel umret Prejtni teden so pokopali v Metliki 74-letnega Jurija Gornika, ki se je komaj pred dvema mesecema vrnil iz Amerike.

Pokojni Gornik je bil kmečkega rodu. Poln moči in zdravja se je v mladosti izselil v Ameriko, kjer je bival polnih 43 let. V tuji je pustil vse svoje sile in moči, pred smrtjo pa si je zaželel videti še svojo staro domovino, drago Belo krajino, znanec ter sorodnike. Ta želja se mu je tudi izpolnila. Žal samo za kratke čas. Bil je ves čas svojega življenja v naprednih vrstah. Izredno rad je bral knjige naprednih pisateljev in se posebej je čislal dela pisatelja Louisa Adamiča. Bil je tudi naračnik Dolenjskega lista. Vsi, ki so ga poznali, ga bodo ohranili v lepem spominu.

ČRNOMELJ

V Črnomlju so ustanovili Radioklub, ki je organiziral tečaj za telegrafiste in radioamaterje. Klub bo v kratkem začel sprejemati popravila aparatov, opravljal pa bo tudi vsa finomehanična dela. V klubu je veliko mladih ljudi, zato se ni bati, da bo prenehal z delom.

DR. NIKO ZUPANIC — častni član Belokranjskega muzejskega društva

Pred kratkim je bila v prostori Belokranjskega muzeja v Metliki majhna intimna svečanost. Predsednik Belokranjskega muzejskega društva prof. Jože Dular je ob navzočnosti društvinskih odbornikov, zastopnikov mestne občine in predstavnikov sveta za prosveto in kulturo iz Črnomlja izročil diplomsko častno članstvo Belokranjskemu rojaku univ. prof. dr. Niku Zupanču. V kratkem nagovoru je poudaril predvsem Zupančičeve zasluge, ki jih je imel kot prvi ravnatelj novoustanovljenega Etnografskega muzeja v Ljubljani, ki ga je vodil od 1920 do 1940, torej polnih dvajset let. L. 1936 je pričel izdajati znanstveno časopis Etnolog in je do 1941 uredil vsega skupaj 13 knjig ter v njem poleg Slovencev objeval tudi svoje znanstvene razprave tudi Srbi, Hrvatji, Čehi, Poljaki, Rusi in Nemci.

V svojem Etnologu in drugod je dr. Zupančič objavil vrsto kvalitetnih razprav in z njimi seveda posegel tudi v rodno Belo krajino. Tako je prvi razdelil Belokranje po dialektih, razložil je ime »grk«, ki temelji na Belokranjskem velikani, napisal je pesniško in zgodovinsko dobro utemeljeno študijo o naštrnjem kumstvu v Beli krajini; imena naselij, domov in rodbin pa so ga napotila k temu, da jih je zašel raziskati in poudariti vir za zgodovino preseljevanj v Beli krajini. Mnogo razprav čaka še objave, tako razprava o belokranjskem »zem bogu«, o Diji Gregorici, Juriju Križaniču itd. V teh letih pa je dr. Zupančič posegel tudi v psihologijo, zlasti ko je l. 1935 predaval v Berlinu o razni estetični jugoslovanskih ljudstev in tako vplival nogo pa-nogov v etnološko znanost.

Dr. Zupančič pa se ni držal samo suhe znanosti, ampak ga je zanimala tudi lepa literatura. Napisal je spomine na pesnika Ketteja, s katerim je prijateljeval za časa svojih študij v Novem mestu. Raziskaval je rod in mladostna leta Vinčaška Otona Zupančiča. Prav zdaj pa zbira življenjske podatke in oživlja literarna dela Anje Fabjanove, ki je kot učiteljica poučevala v Beli krajini in tu tudi umrla. Zdjaj pripravlja njeno zbrano delo, ki bo to nadarjeno, a pozabljeno pisateljico pokazalo v pravi luči, saj se mo- ro marsikateri njena črta in novela meriti celo s Cankarjevimi Vinčami.

L. 1948 je dr. Zupančič zasedel stolico za etnologijo na ljubljanski univerzi, kjer deluje še danes. Tako na našem najvišjem učnem in znanstvenem zavodu vzgaja nove kadre študentov-etnologov in jim posreduje svoje bogato znanje.

Svojemu rojaku dr. Zupanču želimo Belokranjci še lepo vrsto zdravlja, znanstvenih plodovih let.

DOLENJSKI LIST

Kino KRKA Novo mesto

Od 22. do 25. oktobra: argentinski film: »ONECASCENA«.

Od 26. do 28. oktobra: francoski film: »UMOR«.

Od 29. oktobra do 1. novembra: švedski film: »MARGIT«.

Potujoči kino Novo mesto

V petek, 22. oktobra: predvaja film MENTON PRI FILMU ob 19. uri v Orebovici — šola; v soboto, 23. oktobra: isti film ob 19. uri v Mirni peči; v nedeljo, 24. oktobra: isti film ob 14. uri v Anbrusu in ob 18. uri v Zagradcu. — Pričetek točno ob napovedanem času.

Kino Dolenske Toplice

22. in 24. oktobra: ameriški barvni film: VESELO IN BREZ SKRBI; 27. in 28. oktobra: francoski film: »PARADA IZGUBLJENEGA ČAS«.

Kino Črnomelj

26. in 27. oktobra: »STEKLENA MENJALINA«.

28. in 29. oktobra: »MOJ SIN PROFESOR«.

Kino Loški potok

29. in 31. oktobra: mehiški film: »EN DAN ZAVLJENJA«.

Kino Jadran Kočevje

Od 22. do 24. oktobra: ameriški film: »LEPOTICE NOCI«.

Od 27. do 28. okt.: italijanski film: »MILIJONARSKI NEAPELJA«.

Razpis

Komisija za razpis mest upravnikov in poslovojdij Okrajnega ljudskega odbora Novo mesto razpisuje mesto poslovojdije Trgovskega podjetja Mokrač.

Kandidat mora biti izručen v trgovski stroki in mora imeti najmanj 5 let prakse v trgovini.

Pismene ponudbe s priloženim življenjepisom, opisom dosedanjega službovanja in potrdilom o nezakazovanju je dostaviti na Okrajni ljudski odbor Novo mesto do 10. novembra 1954.

Dražbeni oklic

Na podlagi navodil o prodaji stanovanjskih hiš Splošnega ljudskega premoženja Občinskih ljudskih odborov ter v zvezi z Uredbo o prodaji hiš SLEP (Ur. list št. 17-101-53) in Uredbo o dopolnitvi uredbe o prodaji stanovanjskih hiš in SLEP (Ur. list št. 17-101-53) razpisuje Občinski ljudski odbor Smarjeta

Javno dražbo

za 15. november 1954 ob 8. uri zjutraj v uradnih prostorih Občinskega ljudskega odbora Smarjeta za naslednjo hišo:

1. Vlozna št. 908 k. o. Zbure, parc. št. 492, enodružinska hiša s pripadajočo dvoranico v vasi Zbure št. 35. Vzkljena cena 438.000 dinarjev.

Kupec je dolžan pred pričetkom dražbe položiti kavnico v višini 10 do 30 odstotkov izkljene cene. Podrobnjša poasnila, prodajne pogoje in informacije glede v razpisu navedene hiše lahko do- bijo zainteresirani pri Občinskem

Izpred sodišča

Hud napad skupine delavcev na vrtljakarja

To se je zgodilo na Hribu pri Loškem potoku letos 11. julija. Potujoča družina Viktorja Rajhada je prišla v loško kopratoško občino, in se ustavila na Hribu. Tu so postavili vrtljak in druge priprave za igranje. V nedeljo popoldne 11. julija je bilo okrog vrtljaka polno ljudi, med njimi tudi skupina delavcev iz Dalmacije, zaposlenih pri gradnji ceste. Menda iz same hudoobje je delavec Kuzma Vidrič pri poizkušanju sreče z metanjem žoge, nalašč vrželo v razstavljene dobitke. Zaradi tega je prišlo za lastnikom, ki je proti takemu početju ostro nastopil, do prepira. Vidriču so priskočili na pomoč delavci iz njegove skupine, prav tako Dalmatinci, med njimi pa tudi domačin iz Malega loga Ivan Samsa. Rajhdova žena je, vi-

deč, kaj se pripravila, hiru ostekla po miličnika. Med tem pa je skupina navallila na lastnika vrtljaka in ga s kamnom podrla na tla. Razbili so tudi vse šipe na potovalnem vozu in je velika sreča, da ni bil pri tem zadet 9-mesečni otrok, ki je ležal v vozu. Miličnik je res kmalu prišel in prepodil nevarne napadalec.

Bojevita skupina se je potem na nastopu miličnika refodstranila. Napadalec so odšli v vas Travniki v gostino, toda huda jeza na lastnika vrtljaka se jim še ni podelga. Nekdo izmed njih je stopil v baraku v vasi Sušnjak do ostalih delavcev in jih povabil na pomoč za ponovni napad. Okrog 18. ure se je zbrala še večja gruča bojevitih napadalec. Oborožili so se z železnimi palicami in koli ter kamnjev in v obkoljevalnem manevru ponovno naskočili vrtljakarja in njegovo skupino, oziroma družino in imetje. Zgoda načina napada so se najbrž poslužili zato, ker jim je Rajhad navzlic poškodbi pri prvem napadu usel z drugimi člani družine vred. Tokrat se je šlo še bolj zares. Napadalec so med drugim prevrnili pod cesto stnovanjski voz, ga razbili, obenem pa uničili drugo opremo. Skupno so povzročili škodo nad 150.000 din. Le takojšen odločen nastop miličnikov je preprečil, da ni prišlo do česa hujšega, pa še miličniki so imeli precej opravka, predno so ukrotili napadalec.

Pred okrožnim sodiščem v Novem mestu, kjer se je ta nevarna »borbena« skupina zagovarjala, so skoraj vsi iridili, da se ne čutijo krive. Vsega naj bi bil kriv lastnik vrtljaka, ki ni dovolil, da bi mu posamezniki iz skupine delali škodo iz same objestnosti ali hudoobje. Senat okrožnega sodišča seveda glede krivde ni bil takega mišljenja kot obtožitelj, zato jih je obsodil na zaporne kazni.

Kuzma Vidrič 8 mesecev strogega zapore. Ante Baljak 7 mesecev strogega zapore. Drago Babič 6 mesecev strogega zapore. Ante Baljak (št. 2) 3 mesece zapore. Ivan Vadnčič 3 mesece in 15 dni zapore, Peter Baljak in Ante Lončar vsak na 2 meseca zapore, ter Ivan Samsa 1 mesec zapore. Sime Lončar je bil oproščen, Ivana Vikiča pa čaka njegov delež, ko ga izsede, ker se pozivju na razpravo ni odzval.

Mali oglasi

Pisarniško moč za pomočne knjigovodske posle sprejme takoj Kmetijski zadruga v Novem mestu. — Pisarna prostje z opisom solske izobrazbe in dosedanje zaposlitve poslati — upravi zadruga. Izgubila sem od postaje do gimnazije Novo mesto ročno urico (stirigolito). Najditej naj jo za nagrado vrne na upravi lista (37) Gradbene delovne, tehnike in zidarje predelavce za vodstvo manjših akordnih skupin sprejme takoj Gradbeno podjetje Moste, Ljubljana, Smartinska 44-b.

Podpisana Ivana Ovnček iz Dolže izneseni odtisk tatevine denarja kot neresničen in se mu zahvalujem, da je umaknil zasebno tožbo. Ivana Ovnček

DOLENJSKI LIST

Kino KRKA Novo mesto

Od 22. do 25. oktobra: argentinski film: »ONECASCENA«.

Od 26. do 28. oktobra: francoski film: »UMOR«.

Od 29. oktobra do 1. novembra: švedski film: »MARGIT«.

Potujoči kino Novo mesto

V petek, 22. oktobra: predvaja film MENTON PRI FILMU ob 19. uri v Orebovici — šola; v soboto, 23. oktobra: isti film ob 19. uri v Mirni peči; v nedeljo, 24. oktobra: isti film ob 14. uri v Anbrusu in ob 18. uri v Zagradcu. — Pričetek točno ob napovedanem času.

Kino Dolenske Toplice

22. in 24. oktobra: ameriški barvni film: VESELO IN BREZ SKRBI; 27. in 28. oktobra: francoski film: »PARADA IZGUBLJENEGA ČAS«.

Kino Črnomelj

26. in 27. oktobra: »STEKLENA MENJALINA«.

28. in 29. oktobra: »MOJ SIN PROFESOR«.

Kino Loški potok

29. in 31. oktobra: mehiški film: »EN DAN ZAVLJENJA«.

Kino Jadran Kočevje

Od 22. do 24. oktobra: ameriški film: »LEPOTICE NOCI«.

Od 27. do 28. okt.: italijanski film: »MILIJONARSKI NEAPELJA«.

Razpis

Komisija za razpis mest upravnikov in poslovojdij Okrajnega ljudskega odbora Novo mesto razpisuje mesto poslovojdije Trgovskega podjetja Mokrač.

Kandidat mora biti izručen v trgovski stroki in mora imeti najmanj 5 let prakse v trgovini.

Pismene ponudbe s priloženim življenjepisom, opisom dosedanjega službovanja in potrdilom o nezakazovanju je dostaviti na Okrajni ljudski odbor Novo mesto do 10. novembra 1954.

Dražbeni oklic

Na podlagi navodil o prodaji stanovanjskih hiš Splošnega ljudskega premoženja Občinskih ljudskih odborov ter v zvezi z Uredbo o prodaji hiš SLEP (Ur. list št. 17-101-53) in Uredbo o dopolnitvi uredbe o prodaji stanovanjskih hiš in SLEP (Ur. list št. 17-101-53) razpisuje Občinski ljudski odbor Smarjeta

Javno dražbo

za 15. november 1954 ob 8. uri zjutraj v uradnih prostorih Občinskega ljudskega odbora Smarjeta za naslednjo hišo:

1. Vlozna št. 908 k. o. Zbure, parc. št. 492, enodružinska hiša s pripadajočo dvoranico v vasi Zbure št. 35. Vzkljena cena 438.000 dinarjev.

Kupec je dolžan pred pričetkom dražbe položiti kavnico v višini 10 do 30 odstotkov izkljene cene. Podrobnjša poasnila, prodajne pogoje in informacije glede v razpisu navedene hiše lahko do- bijo zainteresirani pri Občinskem

DOLENJSKI LIST

Kino KRKA Novo mesto

Od 22. do 25. oktobra: argentinski film: »ONECASCENA«.

Od 26. do 28. oktobra: francoski film: »UMOR«.

Od 29. oktobra do 1. novembra: švedski film: »MARGIT«.

Potujoči kino Novo mesto

V petek, 22. oktobra: predvaja film MENTON PRI FILMU ob 19. uri v Orebovici — šola; v soboto, 23. oktobra: isti film ob 19. uri v Mirni peči; v nedeljo, 24. oktobra: isti film ob 14. uri v Anbrusu in ob 18. uri v Zagradcu. — Pričetek točno ob napovedanem času.

Kino Dolenske Toplice

22. in 24. oktobra: ameriški barvni film: VESELO IN BREZ SKRBI; 27. in 28. oktobra: francoski film: »PARADA IZGUBLJENEGA ČAS«.

Kino Črnomelj

26. in 27. oktobra: »STEKLENA MENJALINA«.

28. in 29. oktobra: »MOJ SIN PROFESOR«.

Kino Loški potok

29. in 31. oktobra: mehiški film: »EN DAN ZAVLJENJA«.

Kino Jadran Kočevje

Od 22. do 24. oktobra: ameriški film: »LEPOTICE NOCI«.

Od 27. do 28. okt.: italijanski film: »MILIJONARSKI NEAPELJA«.

Razpis

Komisija za razpis mest upravnikov in poslovojdij Okrajnega ljudskega odbora Novo mesto razpisuje mesto poslovojdije Trgovskega podjetja Mokrač.

Kandidat mora biti izručen v trgovski stroki in mora imeti najmanj 5 let prakse v trgovini.

Pismene ponudbe s priloženim življenjepisom, opisom dosedanjega službovanja in potrdilom o nezakazovanju je dostaviti na Okrajni ljudski odbor Novo mesto do 10. novembra 1954.

Dražbeni oklic

Na podlagi navodil o prodaji stanovanjskih hiš Splošnega ljudskega premoženja Občinskih ljudskih odborov ter v zvezi z Uredbo o prodaji hiš SLEP (Ur. list št. 17-101-53) in Uredbo o dopolnitvi uredbe o prodaji stanovanjskih hiš in SLEP (Ur. list št. 17-101-53) razpisuje Občinski ljudski odbor Smarjeta

Javno dražbo

za 15. november 1954 ob 8. uri zjutraj v uradnih prostorih Občinskega ljudskega odbora Smarjeta za naslednjo hišo:

1. Vlozna št. 908 k. o. Zbure, parc. št. 492, enodružinska hiša s pripadajočo dvoranico v vasi Zbure št. 35. Vzkljena cena 438.000 dinarjev.

Kupec je dolžan pred pričetkom dražbe položiti kavnico v višini 10 do 30 odstotkov izkljene cene. Podrobnjša poasnila, prodajne pogoje in informacije glede v razpisu navedene hiše lahko do- bijo zainteresirani pri Občinskem

Predavanje o radarju v Ribnici

Združenje rezervnih oficirjev — UROJ — Ribnica prireja vsako drugo nedeljo v mesecu sestanke, oziroma predavanja za svoje člane. Tako je tudi preteklo nedeljo (10. X.) organiziralo zanimivo predavanje o pomenu in uporabi radarja. Predavanje (udeležilo se ga je nad 40 rez. oficirjev) je bilo podkrepjeno s slikami in razlago na tabli. Predaval je kapetan JLA Danilo Mohar. Udeleženci so zanimivemu in razumljivo podanemu predavanju vseskozi živahno sledili. Po predavanju so še dolgo razpravljali o zanimivih iznajdbi — radarju, ki služi za vojaške kakor za mirnodobne namene. V bodoče bi bilo zaželjeno, da se na taka in podobna predavanja povabi tudi rezervne podoficirje.

V ČRNOMLJU JE SPET ENEMU »POČIL LONEC«

Kadar v Črnomlju komu onemogočijo življenje na račun skupnosti, pravijo, da mu je počil lonec. Pred kratkim se je to dogodilo upravniku Brivskega podjetja J. S., kateremu je občinski ljudski odbor odpovedal službeno razmerje zaradi nepoštenega upravljanja podjetja. Ker ostavljen upravitelj J. S. sedaj govori po mestu, da je bil odstavljen zato, ker se je bal zameriti nekaterim vodilnim funkcionarjem v Črnomlju, ktere je kritiziral po raznih javnih lokalih, je potrebno navesti nekaj podatkov o vzrokih njegove odpustitve.

Upravnik Brivskega podjetja J. S. je s svojim nepoštenim upravljanjem znatno škodoval podjetju. Funkcijo upravnika in blagajnika je združil

